

Hålla kur
med **HAKA**

Ett konstnärligt dialogarbete för offentlig konst
i Ulleråker av konstnärgruppen HAKA

An artistic art-dialogue for public art
in Ulleråker by the artistgroup HAKA.

Katarina Sundkvist Zohari

Helena Laukkanen

HAKA är en Uppsalabaserad konstnärsgrupp vars medlemmar består av Katarina Sundkvist Zohari, Helena Laukkanen, Agneta Forslund, Natasha Dahnberg och Anna-Karin Brus. Gruppen bildades 2003 och har en gemensam ateljé i den gamla hospitalbyggnaden i Ulleråker. Samarbetet har resulterat i flertalet nationella och internationella utställningar, curatorsprojekt, seminarier, föreläsningar och mingelkvällar i ateljén. HAKA driver den kulturella mötesplatsen Köttinspektionen tillsammans med Uppsalas Fria Teater och Köttinspektionen dans.

HAKA is an Uppsala-based art group consisting of Katarina Sundkvist Zohari, Helena Laukkanen, Agneta Forslund, Natasha Dahnberg and Anna-Karin Brus. The group was formed in 2003 and shares a studio in the old hospitalbuilding in Ulleråker. The collaboration has resulted in several national and international exhibitions, curating projects, seminars, lectures and mixers in the studio. HAKA runs the cultural meeting place Köttinspektionen together with Uppsalas Fria Teater and Köttinspektionen dans.

Omslagsfoto: En av deltagarnas
arbeten från workshopen med
tema Ulleråkers nutid

Cover photo: One of the participens
works from the workshop with
theme Ulleråkers present

”Hur kan vi skapa sammanhang där vi står inför livets existentiella frågor tillsammans? Där vi snarare än att utgå från att förståelsen av de grundläggande begrepp vi använder oss av, som demokrati, tillit, attraktivitet, gemenskap är givna eller självklara ser att vi ständigt behöver öppna upp dem tillsammans för diskussion och reflektion, återskapar och återerövrar dem. /.../”

”/.../För att utforska detta räcker det inte med att vi använder våra existerande kategorier. Vi behöver också utforska andra sätt att vara på bortom orden. Jag tänker mig att detta är grunden för att möjliggöra ett existentiellt undersökande av varandra och möjliga framtider. Att det är just praktiker där vi vågar mötas i en relation till icke-vetandet som potentialer för att förändra samhället finns.”

Citat från:

Lyssnandets praktik

– Medborgardialog, icke-vetande och förskjutningar.

Av Sofia Wiberg 2018

“How can we create contexts in which we face life’s existential questions together? Where we, rather than assume that the understanding of basic concepts such as democracy, trust, attractiveness, community are given or obvious, see that we must constantly open them up for discussion and reflection, recreate and recapture them. /.../”

“/.../To explore this it is not enough to make use of existing categories. We must also explore other ways to be, beyond words. I imagine that this is the basis of making possible an existential exploration of one another and of possible futures. That it is specifically practices in which we dare encounter each other in relation to not-knowing that there is potential for social change.”

Quote from:

Lyssnandets praktik

– Medborgardialog, icke-vetande och förskjutningar.

Av Sofia Wiberg 2018

Hålla kur
med **HAKA**

Curatorn inleder.....	06
Om det konstnärliga dialogarbetet	12
HAKAs dokumentation av dialogen	15
Dagboksanteckningar av HAKA	33
Röster från en workshop.....	54
Under Ulleråker.....	59
Intervju med HAKA	69
Slutreflektion	84

Curators introduction07
About the Art-Based Dialogues.....13
HAKA's Documentation of the Dialogues.....15
Journal Notes by HAKA.....33
Voices from a Workshop.....55
Beneath Ulleråker.....59
Interview with HAKA.....69
Final Reflections84

Curatorn inleder

Uppsala växer och stamhällsutvecklingsprojekt Ulleråker kommer att utvecklas med fler bostäder och ny infrastruktur. Ny offentlig konst planeras i Ulleråker och under 2019 har konstnärerna Katarina Sundkvist Zohari och Helena Laukkanen från konstnärgruppen HAKA genomfört ett konstnärligt dialogarbete.

Dialogarbetet är en del av Ulleråkers konstprogram KUR – Konst Ulleråker med underrubriken droppa, forsa, stänk och förväntas bidra med fler perspektiv till platsen och dess historia samt fungera som bakgrundsmaterial för de konstnärer som bjuds in till Ulleråker i det fortsatta arbetet med konsten. Framtagningen av dialogarbetet har pågått under 2019.

Främsta målgruppen är invånare som har anknytning till Ulleråker och sjukhusverksamheten samt boende i området. Syftet är att bidra till att föra fram fler infallsvinklar, uttryck och andra sätt att se på platsens utveckling i arbetet med konst i Ulleråker och till platsens identitet. Genom konstnärlig metodik och dialogbaserade workshops kan delar av målgruppens minnen, berättelser och historia om platsen tas till vara. Invånarperspektivet kan bidra med fler infallsvinklar till arbetet med offentlig konst i området och ge bäring in i hela samhällsutvecklingsprojektet.

Titeln på dialogarbetet är *Hålla KUR med HAKA och vid tre tillfällen* har konstnärerna bjudit in till workshop i sina ateljéer i Ulleråker med fokus på att föra dialog om platsens utveckling och dåtid, nutid och framtid. Deltagarna har uttryckt sig genom konst och skapande och fört samtal om minnen, erfarenheter och upplevelser i relation till Ulleråker. Deltagarna använde sig av olika material och besök på plats inom- och utomhus i området för att slutligen gestalta sina tankar och idéer.

The Curators introduction

Uppsala is growing and the urban development project Ulleråker will be built with more housing and new infrastructure. New public art is planned in Ulleråker and during 2019 artists Katarina Sundkvist Zohari and Helena Laukkanen from the artist group HAKA have held art-based dialogues.

The dialogues are part of a the Ulleråker art-program KUR – Konst Ulleråker with the subheading Farvatten - droppa, forsa, stänk and are expected to contribute several perspectives on the place and its history as well as serve as background material for the artists invited to Ulleråker in the ongoing artistic work. The work with the dialogues was ongoing during 2019.

The intended target groups are inhabitants connected to Ulleråker and the hospital operations, as well as those living in the area. The purpose is to contribute more perspectives, expressions and other ways of seeing the development of the area while working with public art in Ulleråker and to the identity of the place. Through artistic methods and dialogue-based workshops some of the target group's memories of, stories about, and history of the place can be gathered. The perspectives of the inhabitants can offer more angles on the work with public art in the area and give bearing to the urban development project as a whole.

The title of the dialogue project is *Hålla KUR med HAKA* and the artists have invited people to participate in three freestanding workshop events in their studios in Ulleråker; the focus has been on dialogues concerning the development of the place, its past, present and future. Participants have expressed themselves through art and creative activities and spoken of memories and experiences in relation to Ulleråker. Participants used various materials and site visits indoors and outdoors in the area to finally give shape to their thoughts and ideas.

I dialogarbetet har konstnärerna tagit utgångspunkt i sina egna konstnärskap och de material som de har kunskap om, bland annat lera, tusch och akvarell. Skapandet har varit öppet, fritt och processinriktat. Nyfikenheten och kreativiteten har varit ledande och att utforska något villkorslöst utan ett färdigt mål. Teman i workshoparbetet är kopplade till platsen Ulleråker och det konstprogram som ligger till grund för Ulleråker.

Genom dialogarbetet har det blivit tydligt hur viktig Ulleråkers historia är och hur starka känslor platsen väcker hos deltagarna. Det framkommer dessutom hur avgörande den personliga kontakten till naturen, träden och ån är för relationen till området. En av deltagarna berättade bland annat om minnet av att gunga i äppellunden som barn och hur han många år därefter gungat där med sina egna barn.

I Ulleråker är historien levande och på väg att omvandlas till något annat och mer i den nya stadsdelen. HAKAs konstnärliga dialogarbete har kommit till i spänningsfältet mellan det personliga, historien, platsen Ulleråker och framväxten av något nytt. Vad händer när något tar gestalt och när fler livsberättelser tillkommer? Hur kan vi planera för en framtid vi inte vet så mycket om? Vad väljer vi att minnas och vilka historier lyfts fram när tiden går? Berättelser från både dåtid och nutid löper kors och tvärs i dialogarbetet. Dialogarbetet innehåller olika lager av sammanvävda trådar vilka tillsammans bildar en komplex väv av information och associativa kopplingar till Ulleråker och det som utspelat sig där.

Konsten kan tillföra andra perspektiv när det gäller att förstå en plats. I mötet mellan olika människor och grupper kan konstnärliga metoder synliggöra och tillföra fler värden till planeringsprocessen och andra infallsvinklar på utvecklingen av samhällsmiljön.

Over the course of the dialogues the artists have used their own work and practices as points of departure, along with materials that they have experience with, such as clay, ink and watercolors. The creative work has been open, free and process-based. Curiosity and creativity have been the leading principles, as has investigating something unconditionally without a set goal. Themes in the workshops are connected to the place Ulleråker and the art program.

The dialogues have made clear how important the history of Ulleråker is and what strong feelings it elicits in participants. What has also become clear is that personal connections to the environment, the trees and the river are pivotal in their relationship to the area. One participant shared a memory of swinging in the apple orchard as a child and of how he has pushed his own children on swings there years later.

History is very much alive in Ulleråker and in the process of transforming into something more and else in the new neighborhood. HAKA's art-based dialogues have sprung out of the tension between the personal, history, the place Ulleråker and the emergence of something new. What happens when something new emerges and several life stories are added to it? How can we plan for a future that we don't know much about? What do we choose to remember and what histories are elevated as time passes. Stories from the past and present run through the dialogues. The dialogues contain layers of threads, forming a complex weave of information and associations to Ulleråker and what has taken place there.

Art can contribute new perspectives when it comes to understanding a place. In the encounter between different people and groups, artistic methods can make visible and add value to the planning process and other points of entry to the development of the social environment.

Tid är något föränderligt där snabba skeenden blandas med tröga och långsamma processer. Genom tiden växer ett kollektivt minne där enbart fragment av det som utspelas kan tas om hand och föras vidare. Vi kan inte klamra oss fast vid eller återvända till det som varit men kanske lära något av det som föregick oss. Vårt behov av att utforska historien och människors berättelser är grundläggande för att förstå vad och var vi är och vart vi är på väg.

I Ulleråkers kollektiva minne finns en stark koppling till frågor och föreställningar vi har kring vad det är att vara människa. I konstprogrammet lyfts konstens betydelse för det gemensamma fram och ett inkluderande och pluralistiskt samhälle.

Stockholm 2021-08-10

Ann Magnusson

Konstkonsult, AM Public

Time is malleable, rapid developments blend with sluggish, slow processes. Over time a collective memory emerges where only fragments of what has taken place can be taken care of and passed on. We can't cling or return to what has been, but we may be able to learn something of what came before us. Our need to explore history and human narratives is fundamental to understanding what and where we are and where we are going.

In Ulleråker's collective memory there is a strong connection to questions and ideas about what it is to be human. The art program emphasizes the importance of art for our shared experience as well as for an inclusive and pluralist society.

Stockholm 2021-08-10

Ann Magnusson

Art consultant, AM Public

Om det konstnärliga dialogarbetet

Det konstnärliga dialogarbetet genomfördes den 14 april till den 13 maj under år 2019. Deltagande söktes bland annat genom inbjudningar och direktkontakt med olika föreningar samt genom annonsering för att nå ut till boende i området. Deltagande var Asylengruppen som bestod av barn till tidigare anställda vid Ulleråkers sjukhus. Deltagarna hade bott i olika områden i byggnaden Asylen. Deltog gjorde också boende i Ulleråker samt andra intressenter samt representant från Uppsala universitet genom Medicinhistoriska museet.

Dialogarbetet delades in i tre tillfällen och teman som plockades ut från konstprogrammet. Dessa var tid som skulle lyfta Ulleråkers historia ur perspektivet dåtid, vatten som skulle fokusera på Ulleråkers nutid och Rörelse som skulle fokusera på Ulleråkers framtid. Varje tillfälle fokuserade på en metod eller ett material och konstnärerna Helena Laukkanen och Katarina Sundkvist Zohari förde samtalen och dialogen genom hela den skapande och undersökande processen.

Första tillfället

TEMA: Tid, Ulleråkers historia

METOD/MATERIAL: Lera

Fokus var dåtid, de medverkande fick en bit lera var att göra en skulptur som handlade om ett minne de själv har eller en tanke om Ulleråkers historia.

Andra tillfället

TEMA: Vatten, Ulleråkers nutid

METOD/MATERIAL: akvarell och tusch

Fokus var nutiden, först fick de gå ut och hämta valfria material från parken och naturen runtomkring i Ulleråker. De plockade pinnar, granris, gräs, löv med mera. Sedan målade de en känsla eller en tanke som handlar om nutid.

Tredje tillfället

TEMA: Rörelse, Ulleråkers framtid

METOD/MATERIAL: Vandring

Fokus var berättande och framtid, vandring i Ulleråker till platser deltagarna valde ut och där de berättade något om valet av plats. Besök genomfördes på särskilt utvalda platser och platser som gav ett avslut och avstamp till något nytt.

About the Art-Based Dialogues

The art-based dialogues were carried out April 14 to May 13, 2019. Participants were found through invitations and direct contact with various organizations, as well as through advertising aimed at area residents. Among the participants were the Asylen group, consisting of children of former staff at Ulleråker Hospital. The participants had lived in various parts of the Asylen buildings. Residents of Ulleråker were also among the participants, as were other stakeholders and a representative from Uppsala University through the Museum of Medical History.

The dialogues were divided into three events and themes picked from the art program were "time" which was to emphasize the history of Ulleråker from the perspective of the past, "water," which was to focus on Ulleråker's present and "movement," which was to focus on the future of the area. Every event focused on a method or a material and artists Helena Laukkanen and Katarina Sundkvist Zohari moderated the conversations and the dialogues through the entire creative and investigative process.

The First Event

THEME: Time, the history of Ulleråker

METHOD/MATERIAL: Clay

Focus was "the past," participants were given a piece of clay to make a sculpture with, about a personal memory or a thought about the history of Ulleråker.

The Second Event

THEME: Water, Ulleråker's present

METHOD/MATERIAL: watercolor and ink

Focus was the present, first participants were invited to go out and gather material from the park and nature around Ulleråker. They gathered sticks, fir twigs, grass, leaves and more. Then they painted a feeling, or a thought, having to do with the present.

The Third Event

THEME: Movement, the future of Ulleråker

METHOD/MATERIAL: Wandering

Focus was on narration and future, wandering through Ulleråker to places selected by participants, where they shared something about the place. Among the places selected and visited were sites that provided closure as well as a starting point for something new.

Foto: Dokumentation från workshopen med temat Ulleråkers nutid, material var akvarell och tusch på papper

Photo: Documentation from the workshop with the theme of Ulleråkers present, material was watercolour and ink on paper

HAKAs dokumentation av dialogen

HAKA's Documentation
of the Dialogues

Varje workshop inleddes med att deltagarna fick säga ett ord med association till orden; Ulleråker – minne. Eftersom alla har olika bakgrund, känslor och tidsspänn eller ålder varierade orden mellan dem. Ord som: *Konst, Psykiatri, Naturen, Hem, Sparris, Vatten, Hem, Kyrkogård, Träd och Ateljé*. Under workshoppen fick de medan de arbetade med leran berätta om sitt ord och det minne de hade. Ordet *psykiatri* kom från en deltagare som varit patient på Ulleråker under en tid i sin ungdom. Minnet om Sparris kom från en äldre deltagare som berättade att det gick att köpa sparris på våren från odlingarna som patienterna tog hand om. Där såldes bär, grönsaker och frukt till allmänheten. Deltagarna pratade mycket om naturens värde i området, att träden, odlingarna och parkerna är viktiga och att de oroar sig att det ska försvinna.

– Det är vackert här alla årstider, man plockar svamp på hösten, bär och frukter... på våren spirar ängen och sedan solrosorna!

Every workshop began with participants saying something they associated with the words: Ulleråker – memory. Since everyone's background, feelings, time span or age differed, the words varied. Words included art, psychiatry, nature, home, asparagus, water, home, cemetery, trees and studio. During the workshop they got to talk about their word and the associated memory as they worked with the clay. The word psychiatry came from a participant who was a patient at Ulleråker for a time in their youth. The memory of asparagus came from an older participant who shared that in the springtime one could buy asparagus from the gardens that the patients tended. They would sell berries, vegetables and fruit to the public. Participants spoke a lot about the value of nature in the area, that the trees, gardens and parks are important and that they worry that they will disappear.

Alla deltagare var medvetna om den nya stadsplaneringen och har följt det som publiceras i dagstidningen, en del hade varit på möten kring kommande byggnation. Kyrkogårdens stämning med skogen intill betyder mycket för flera av deltagarna. Att den är avskärmad, lugn och harmonisk. En deltagare sa att det kanske blir konstigt att de ska bygga hus på alla fyra sidor om kyrkogården. Att den riskerar att bli en park för lek och rekreation istället för en minnesplats för de människor som har sin viloplats där.

När deltagarna hade gjort färdigt sina skulpturer berättade de vad de har gjort och upplevt och vad deras skulpturer föreställer. Alla var mycket personliga och hade besjälat sitt verk med laddade minnen som de ville dela med sig av. Några av titlarna de gav sina verk var; Irrgångar och Venus av Ulleråker. Båda dessa handlar om ytan under, hur man kan finna saker om man gräver eller går runt i kulvertarna i området. En av deltagarna gjorde två figurer och skrev: *“Jag har valt att skapa två figurer som är inspirerade av alla de olika människor som fick lov att bo och arbeta här i området för att deras familj inte hade möjlighet att sköta om dem. Då tog samhället över. Alla dessa öden inspirerar mig.”*

– Every season is beautiful here, one can pick mushrooms in the fall, berries and fruits... in the spring time the meadows sprout and then the sunflowers!

All participants were aware of the new city planning and had been following what has been published in the newspaper, some had been to meetings concerning future construction. The atmosphere of the cemetery, right by the forest means a lot to many of the participants. That it is secluded, calm, harmonious. One participant said that it might be strange that they will build houses on all four sides of the cemetery. That there is a risk that it will become a park for play and recreation rather than a memorial to those whose final resting place it is.

Vid andra tillfället träffades vi för att måla med akvarell och tusch. Temat för kvällen var Ulleråker – Nutid och ordassociationerna var *Vår, Träd, Tungt, Själar och Omvandling*. Ute regnade det och passande nog är vatten en viktig komponent när man målar med akvarell. Deltagarna fick tio minuter på sig att gå ut i området och ta med sig valfria material från naturen eller annat de hittar. De kom in med gräs, äppelkvistar, granris, stenar mm. Med dessa material fick de sedan experimentera på stora fina akvarellpapper. De kom igång med rasande fart och färgen stänkte!

When the participants had completed their sculptures they spoke of what they had done and experienced and what their sculptures represented. Everyone was highly personal and had imbued their work with loaded memories that they wanted to share. Titles included, “Wanderings” and “Venus of Ulleråker.” Both of these concern what lies beneath the surface, how one can find things if one digs or wanders around the culverts in the area. One participant made two figures and wrote: “I have chosen to make two figures inspired by the many people who had to live and work in this area because their family could not take care of them. So society stepped in. Their fates inspire me.”

Samtalet vi hade när vi åt soppa under pausen handlade också om nuet, hur det ser ut nu, att det redan nu syns att byggnationen har börjat och dragningen av avloppssystemet påverkar områdets tillgänglighet men att det är spännande att få se ner och vad som pågår under jorden. Trots att det inte är någon psykiatrisk verksamhet i Ulleråker idag bär flera av deltagarna minnet med sig. Att det finns en stämning av "oroliga själar" och en stark närvaro av historien. Två av deltagarna som båda har bott i Ulleråker många år minns att det fanns en enkel gunga i ett av äppelträden nere i trädgården. Den finns med i en av målningarna och personen som målade den minns att det fanns en grop under den, spår av många barnfötter som tagit fart och hoppat av i farten.

At the second event we gathered to paint using watercolor and ink. The theme of the evening was Ulleråker – the present. The associated words were spring, tree, heavy, souls, and transformation. It was raining outside and fittingly water is an important component of aquarelles. Participants were given ten minutes to go out into the area and bring in materials of their choosing from nature or whatever else they might find. They came back with grass, branches from apple trees, pine twigs, rocks etc. They then used these materials to experiment on nice large pieces of watercolor paper. They got going quickly and painted enthusiastically.

Foto: Haka, från workshops och rundvandring i området.

Photo: Haka, from workshops and site visits in the area.

När vi pratar om området handlar de flesta minnen och känslorna om områdets östra sida av Ulleråkersvägen och Lägerhyddsvägen. Oron för att den gamla sidan ska försvinna och förstöras är stark. Vi tittar på olika kartor på Ulleråker, dels historiska kartor från olika epoker, men även de skisser som visar en vision av den nya stadsplaneringen. Där kan man vi konstatera att den huvudsakliga utvecklingen kommer att bli på västra sidan om vägen.

Den tredje och sista workshopen handlade om Ulleråker – Framtid. Vi samlades i HAKAs ateljé och tittade på kartorna igen och alla fick visa vilken plats de ville visa gruppen. Alla sa sitt associationsord som inspirerades av Ulleråker – framtid; *Avsked, Vattentornet, Skogsdungen, Parkbänkarna, Eken och Korsnäbb*. Vi började med att gå till den västra sidan Skogsdungen, till ett skogsparti bakom den slutna anstalten med höga muren. Vi stod stilla i den snåriga skogen. Luften fylldes av ljudet av gnisslande cyklar, lastbilar, trafikstockningen av axande bilar vid stora korsningen. Trädes sus, fåglar, barnskrik från förskolan.

The conversation we had over soup during the break was also about the present, what things look like now, how one can already see that construction has started and how the installation of the sewage system is affecting access to the area, but that it is interesting to look down and see what's going on underground. Despite the psychiatric hospital no longer being in Ulleråker, many participants still carry the memory of it. A sense of an atmosphere of "restless souls" and a strong presence of history. Two participants who have both lived in Ulleråker for many years remember that there used to be a simple swing in one of the apple trees in the orchard. It is included in one of the paintings and the person who painted it remembers that there was a pit under it, traces of many feet of children that have gathered speed and and jumped off mid-swing.

En intensiv och tjock ljudmassa växte ju längre tid vi lyssnade. Vi berättade om att detta är en av de platser som är tänkt att bli en plats för hundratals bostäder. Vi fortsatte vår vandring tillbaka in på området och gick över platsen där "höghuset" hade stått. Lerig jord och tistlar växte där när vi kryssade över jordplätten. Flera av deltagarna berättade och visade var akutintaget hade varit, innergården och andra anekdoter de mindes från tiden då huset stod där.

– De där gula husen där borta har stått här, vid infarten. De har flyttats och sparats!

Vi besökte Vattentornet och en deltagare berättade om Korsnäbbar, en fågel som hon ofta har sett där. Ett av hennes stora intresse är naturen och fågellivet. Vi stannade upp och såg ner på dungen med lärkträd och stället där pizzerian stod innan den revs. Flera röster hördes om att det var bra att träden fick stå kvar, de är stora och vackra. Sedan gick vi söderut till ett av husen som är en del av Stormen, dit patienter kom akut men nu är det bostäder i de flesta av husen.

When we talk about the area most memories and feelings concern the part on the east side of Ulleråkersvägen and Lägerhyddsvägen. There is a strong concern that the old side will be destroyed and disappear. We look at various maps of Ulleråker, historical maps from different times, but also renderings that show a vision of the new city planning. Based on those we can deduce that most of the development will be on the west side of the road.

The third and final workshop concerned Ulleråker – the future. We gathered in the HAKA studio and looked at the maps again and everyone indicated the place they wanted to show the group. Everyone shared the word they associated with the prompt "Ulleråker – the future;" Farewell, the water tower, the grove, the park benches, the oak and crossbill. We began by walking to the west side of the grove, a wooded area behind the closed ward with the high wall surrounding it. We stood still in the scrubby forest. The air was filled of the sound of squeaking bicycles, trucks, the traffic jam of cars by the large crossing. The swoosh of trees, birds, the cries of children from the preschool.

En av deltagarna som ville sätta punkt och ta nytt avstamp för att komma vidare i livet i en ny stadsdel lade en vacker ros vid ingången till det hus där hon bodde förut. Denna ceremoni banar väg för en ny framtid om än inte i Ulleråker men ändå ett viktigt farväl. Sedan gick vi till Lindparken som ligger i mitten, omgärdad av de gamla psykiatriska husen. Uppsalakonstnären Istvan Varga har gjort skulpturerna mitt i parken. Vi samtalade om vad den föreställer och om de omkringliggande stenblocken tillhör gestaltningen. På andra sidan parken kan man besöka Medicin-historiska museet som också har en psykiatrisk avdelning på andra våningen. Vi är imponerade av hur stor kunskapen är om området och de olika husen som finns där. De som har anknytning till Ulleråker intresserar sig för dess historia och har mycket att berätta.

An intense and dense sound wall grew the longer we listened. We talked about this being one of the locations that is designated to be the site of hundreds of homes. We continued our walk back into the grounds and crossed the site where the high-rise once stood. Muddy ground and thistles grew where we made our way across the patch of dirt. Several of the participants told us and showed us where the emergency intake used to be, the courtyard and other anecdotes they recalled from the time when the building was still there.

– The yellow houses over there used to be here, by the entrance, they have been moved and preserved!”

– Den handlar om där det planlagda och konstruerade möter det organiska och kaotiska. Om betong och rötter, om näring som smyger sig in. Om att det saknas en konstruktionsritning över Ulleråkers gamla kulvert. Om mystiska nattliga väsen bortifrån kyrkogården.

We visited the water tower and one participant told us of crossbills, a bird that she has often seen there. Birds and nature are some of her main interests. We stopped and looked down at the larch grove and the place where the pizzeria stood before it was torn down. Several people expressed satisfaction that the trees had been allowed to remain, as they are large and beautiful. Then we walked south toward one of the buildings that is part of Stormen, where patients were brought for emergency care, but which now mostly contains homes. One of the participants who wanted closure, and to take make a new beginning in a new neighborhood that she had recently moved to, laid a pretty rose at the entrance of a building she used to live in. This ceremony paved the way for a new future, albeit not in Ulleråker, but an important farewell nonetheless. Then we walked to Lindparken, in the middle, surrounded by the old buildings of the psychiatric institution.

Vi promenerade sedan till en ek som har en parkbänk omkring sig, den står på södra sidan i höjd med Kronparken i ett område där fastigheter har rivits och bara delar av grönområdet skvallrar om en svunnen plats. Eken är relativt ung, gissningsvis runt 70 år och har redan en vacker rund krona. När vi i gruppen beklagade oss om ekens framtid berättade en av deltagarna som arbetar med stadsutvecklingen att trädet ska stå kvar! Den står precis där det framtida torget ska planeras att bli och skisserna har kommit att anpassas efter just denna ek. Torget ska byggas på sånt sätt att den får stå kvar och att mängder av de träd som fälls i området är tänkta att återanvänds till att bygga sittbänkar och andra fasta installationer. Träden får alltså vara med i en del av framtiden. Det tyckte alla i gruppen var positivt.

Uppsala artist Istvan Varga made the sculptures in the center of the park. We talked about what they are supposed to represent and about if the surrounding rocks are part of the artwork. On the other side of the park one can visit the Museum of Medical History which also has an old psychiatric ward on the second floor. We are impressed by the extent of the participants' knowledge of the area and of the various buildings in it. People with a connection to Ulleråker take an interest in its history and have a lot to share.

Vi fortsatte vår vandring till andra hörnet, på norra sidan av samma fält där det en gång har stått hus. Inne bland träden finns en platsättning, parkbänkar och gatlampon kvar. Som en hemlig arkeologisk fredad zon för människor som vill sitta på en perifer plats vid sidan om. Den är inte direkt undgängd men skapar en marginal till det offentliga rummet lite längre bort. Vi pratade om behovet av dessa platser och hur svårt det är att skapa dem, de uppstår spontant. Att gå och prata skapade tillfällen för oss att bekanta oss med varandra om workshopen, hur det är att målmedvetet söka upp platser som väcker minnen och känslor. Att gåendet, att ta sig tid ger en känsla av att höra till och skapar identitet.

– This is about the planned and constructed encountering the organic and chaotic. About concrete and roots, nutrition making its way in. About how there are no construction drawings of the old Ulleråker culvert. About mysterious nocturnal beings in the general direction of the cemetery.

Efter maten i HAKAs ateljé gick vi en kort rundvandring i husets källargångar. Tittade in i de olåsta rummen och funderade vilken typ av användning de kan ha haft förut. Man kan se att de har haft flera olika syften och att tiden sätter spår i form av färglager, metallbeslag och annat. Vi samtalade också om parken utanför Hospitalet eller Vingmuttern som den också kallas. Parken anlades 1909 och träden som står där är ståtliga gamlingar idag. Om man jämför gamla fotografier med hur det ser ut idag så är kanske utsikten över ängarna nere på andra sidan Fyrisån den mest påtagliga. Träden ramar in utsikten och ger området en lummighet och svalkande skugga heta somrardagar. Och blir sagolikt vackra frostiga vinterdagar.

Then we walked over to an oak with a park bench around it, on the south side, level with Kronparken, in an area where buildings have been demolished and only parts of the green areas tell of a lost place. The oak is relatively young, probably about 70 years old, and already has a beautiful rounded crown. When some in the group voiced concerns for its future, one participant, who works with urban development, told us that the tree will remain! It stands right where the future square will be and the drawings have been adjusted to include this very oak. The square will be built in such a way that it can remain and many of the trees in the area that are slated to be cut down will be reused as benches and other permanent installations. So the trees will be part of the future. Everyone in the group was pleased with this. We continued our walk to the other corner, on the north side of the same field where a building once stood. Among the trees there are still concrete tiles, park benches and street lights. Like a secret protected archeological zone for people who want to sit in a peripheral place. It is not exactly hidden, but it constitutes a margin of sorts to the public space a bit further down the road.

– Jag är rädd att historien glöms bort, att den försvinner med allt det nya. Vi får inte glömma!

We spoke of the need for these spaces and how difficult it is to create them, the arise spontaneously. Walking and talking created opportunities for us to get to know each other; talk about what it is like to deliberately seek places out that stir memories and feelings. That going for a walk, making time, creates a sense of belonging and identity.

After our meal in the HAKA studio we took a short walk through the basement passages of the building. Looked into the unlocked rooms and wondered what they might have been used for. One can see that they have served many different purposes and that time leaves its mark in the form of layers of paint, metal hardware and other things. We also spoke of the park outside the Hospital, or Vingmuttern [the wing nut] as it is also called. The park was created in 1909 and its trees are stately elders now. When comparing old photos to what it looks like today, the view across the fields down to the other side of the river, Fyrisån, is probably the most striking. The trees frame the view and lend a leafy feel to the area and a cool shade on hot summer days. They also lend frosty days a storybook beauty.

Det vi kan konstatera är att de människor vi mött under workshopen och förarbetet till den är att Ulleråker är en plats med själ. Deltagarna i workshopen har stort intresse av skapande, konst och platsens historia. Deras engagemang har varit givande och närande. Långt ifrån alla som vi har träffat under året då projektet pågått har velat vara med i vår workshop. Tanken på att använda sig av den konstnärliga dialogen och skapandet har känts allt för påträngande och främmande att de istället har kommit förbi vår ateljé andra tillfällen. Över en kopp kaffe har de haft möjlighet att berätta och visa sitt engagemang genom samtal.

– I am worried that history will be forgotten, that it will disappear with all the new. We mustn't forget!”

Based on our encounters with the people in the workshop and the preparations for it is clear that Ulleråker is a place with a soul. Participants in the workshop take a keen interest in creative work, art and the history of the place. Their engagement has been rewarding and nurturing. Far from all of the people we met during the year that this project was ongoing wanted to be in our workshop. The idea of art-based dialogues and creative work has felt too intrusive and foreign some, and they have instead dropped by our studio at other times. Over a cup of coffee they have had the opportunity to show us their engagement through dialogue.

Foto: Dokumentation från workshopen med temat Ulleråkers nutid, material var akvarell och tusch på papper

Photo: Documentation from the workshop with the theme of Ulleråkers present, material was watercolour and ink on paper

Dagboksanteckningar av HAKA
Journal Notes by HAKA

13 APRIL

Odlardagen - presentation och öppet hus.

14 APRIL

INSPIRATIONSMÖTE

Fyra personer kom på inspirationsmötet och vi inledde ett samtal om vad workshopen gick ut på. Två av deltagarna var medlemmar i föreningen Asylen. Innan mötet hade deltagarna meddelat att de gärna ville komma på möten men att de samtidigt var tveksamma till att delta i det konstnärliga skapandet. Deltagarna var engagerade och berättade om sin bakgrund och vad de brukar göra inom föreningen. En av deltagarna berättade om sina psykiatriska svårigheter och känslan av tillhörighet i Ulleråker - att han kände sig hemma här och att det var ok att vara udda som han uttryckte sig vara.

29 APRIL

WORKSHOP LERA - DÅTID

Åtta deltagare kom och de hade alla olika bakgrund och anknytning till Ulleråker. Vi presenterade workshopen kortfattat och lät deltagarna presentera sig med förnamn samt bad dem säga det ord de tänker på när de hör "Ulleråker", med utgångspunkt i dåtid eller i ett minne.

Konst	Vatten
Psykiatri	Hem
Naturen	Kyrkogården
Hem	Träd
Sparris	Ateljé

APRIL 13

Planters day - presentation and open house

APRIL 14

INSPIRATION MEETING

Four people attended the inspiration meeting and we started a conversation about the purpose of the workshop. Two participants are members of the Asylen group. Before the meeting they said that they would love to attend this meeting, but that they were hesitant about participating in the artistic creative activities. They were engaged and spoke of their background and what they do in their group. One participant shared that they themselves have struggled with mental health and that they feel at home in Ulleråker, because it is ok to be "odd" here.

APRIL 29

WORKSHOP CLAY - Past

Eight participants attended, each with different backgrounds and connections to Ulleråker. We briefly introduced the workshop and let participants present themselves with their first name and share a word that comes to mind when they hear "Ulleråker" in conjunction with the past, memories.

Art	Water
Psychiatry	Home
Nature	Cemetery
Home	Trees
Asparagus	Studio

Katarina visade lera och några tekniker som går att använda för att skapa hållbara former. Katarina berättade också om lera som material, att den finns i marken och att den är beständig. Som en kort övning fick alla en varsin lerklump att pressa ihop som ett avtryck av sin hand och bekanta sig med lerans egenskaper. Sedan fick de i uppgift att skapa en skulptur av ett minne eller en känsla kring temat *dåtid-Ulleråker*.

Under tiden de arbetade frågade Helena dem vad orden de valt stod för. En deltagare berättade att hon förr kunde köpa vit, underbar sparris från odlingarna som psykiatrin sålde till allmänheten. En annan person hade valt ordet "hem" och berättade att hon bor i området sedan 14 år tillbaka och trivs bra.

Vi tog en paus och åt soppa tillsammans, vilket gjorde att gruppen började prata mer och stämningen lättades upp. Några av deltagarna blev klara med sina skulpturer redan innan maten medan andra fortsatte att jobba in till sista stund. Katarina bad dem att skriva ner på en lapp vad de tänkte om sina skulpturer - om de hade en titel till sina verk eller en berättelse de ville dela med sig av.

Vi visade de historiska kartorna och framtida byggnadsplaner. Vissa i gruppen var med och diskuterade kring dessa. Många kände till området rätt ingående men inte alla var insatta i hur stadsplaneringen är tänkt att bli. Några av deltagarna uttryckte att de såg fram emot att Ulleråker skulle få mer service, som affärer, apotek mm. Andra uttryckte rädsla att historien skulle försvinna och glömmas bort, att det skulle komma att saknas minnesmärken. En deltagare berättade att trä som skulle fällas skulle användas som virke till nya föremål i ombyggnationen. Det såg deltagarna positivt på. Det ansågs vara ett klokt sätt att bevara historien.

Slutligen fick deltagarna berätta om sina skulpturer. De hade alla personliga och laddade minnen de ville dela med sig av. Skulpturerna fick torka och skulle brännas till nästa gång.

Katarina presented the clay we were to use as our material and demonstrated a few techniques for creating durable shapes. Katarina also spoke of clay as material, that it is found in the ground and that it is lasting. As a short exercise everyone was given a piece of clay to press their hand into, making a handprint and getting acquainted with its qualities. Then they were asked to create a sculpture of a memory or an emotion on the *theme past - Ulleråker*.

While they worked, Helena asked them what the words they chose represented. One participant shared that they used to buy wonderful white asparagus from the gardens that the psychiatric institution sold to the public. Another person chose the word "home" and told us that they had lived in the area for 14 years and liked it a lot.

We took a break and ate soup together, which lightened the mood and caused the group to start talking more. Some participants were done with their sculptures even before lunch, while others continued to work up until the very last minute. Katarina asked them to write their thoughts about their sculptures on a piece of paper, if they had a title or a story that they wanted to share.

We showed everyone historic maps and the future building plans. Some in the group participated in discussions about these. Many knew the area quite well, but not everyone was aware of what the planned new developments would look like. Some participants looked forward to Ulleråker gaining more amenities like shops, pharmacies etc. Others worried that history would fade and be forgotten, that there would be no memorials. One participant told us that trees that are cut down will be put to use as new objects in the new developments. The participants liked this and felt it was a thoughtful way of preserving history.

Finally participants got to talk about their sculptures. They all had personal, charged memories that they wanted to share. The sculptures were put out to dry and was to be baked next time.

Deltagarna pratade mycket om naturens värde i området. Att parkerna, träden och odlingarna var viktiga för dem och de oroade sig för att de skulle försvinna. Deltagarna tyckte att kyrkogårdens stämning med skogen intill var vacker, att den var lugn och avskärmad. Att platsen skulle omgärdas av bostäder på alla fyra sidor, som det står beskrivet i områdesplaneringen, verkade konstigt enligt deltagarna. Platsen riskerar att bli mer en park för rekreation och nöjen än en plats för minnen och eftertanke. Årstidsväxlingarna lyftes också fram: de är påtagliga, här är vackert alla årstider.

6 MAJ

WORKSHOP AKVARELL - Nutid

Fyra deltagare kom och de hade alla olika bakgrund och anknytning till Ulleråker. Två var nya och två var med vid första tillfället. Vi presenterade workshopen kortfattat och lät deltagarna presentera sig med förnamn och säga ett ord de tänkte på då de hörde "Ulleråker", med inriktning på nutid.

Vår	Själar
Träd	Omvandling
Tungt	Fallande

Helena presenterade materialet för gruppen och uppmanade dem att betrakta hur de olika pigmenten betedde sig då de mötte varandra, att de hade olika egenskaper. Ute regnade det och vi konstaterade att vatten är en av akvarellens huvudkomponenter. Gruppen fick tio minuter på sig att gå ut och hämta valfria naturmaterial och eventuellt saker de hittade som inspirerade dem. Med dessa fick deltagarna experimentera. De fick varsin sked till att hälla vattenpölar på papperen, varpå de försjönk i nuet och skapandet. Vi bad dem skriva en titel eller några ord om sina bilder.

Participants spoke a lot about the value of nature in the area. That the trees, gardens and parks are important and they worried that these would disappear. Participants appreciated the beautiful atmosphere by the cemetery with the woods nearby, that it is calm and secluded. But the future plan that it will be surrounded by homes on all four sides seemed strange to the participants. That it might become more of a recreational park for playing than a place for remembrance and contemplation. Seasonal changes are palpable here and it is beautiful all times of year.

MAY 6, 2019

WORKSHOP WATERCOLOR - The Present

Four participants attended, all with varying backgrounds and connections to Ulleråker. Two were new and two had been in the first workshop. We held a brief introduction of the workshop and let the participants introduce themselves using first names and a word that came to mind for them when they heard "Ulleråker" in conjunction with the present.

Spring	Souls
Trees	Transformation
Heavy	Falling

Helena presented the material to the group and encouraged them to watch how the various pigments behave when they met and how they all had different qualities. It was raining outside and water is one of the main components of aquarelle painting. The participants were given ten minutes to gather any natural materials they wanted and whatever items they find that inspired them.

They then experimented using these materials. Everyone was given a spoon to pour puddles of water on the papers. They immersed themselves in the present and in creating. We asked them to write a title or a few words about their pictures.

Temat blev tydligt genom att de befann sig i nuet med måleriet. Alla försjönk i "görandet" - att måla och befinna sig i en process. Samtalet efteråt då vi åt soppa handlade också om nuet, hur det såg ut just då, att det redan då var synligt att det skulle byggas, och att avloppssystemets byggnation påverkade områdets tillgänglighet. Trots att sjukhuset inte längre finns på platsen, bar flera av deltagarna minnet med sig: att det på platsen finns kvar en stämning, oroliga själar, en stark närvaro av historien.

De flesta pratade om området på östra sidan av Ulleråkersvägen/Lägerhyddsvägen, medan färre pratade om Skogspartiet väster om vägen där den planerade byggnationen huvudsakligen ska bli. En deltagare som målade en gunga berättade om äppellunden där han hade minnen av en gunga i ett av äppelträden. En annan deltagare mindes också gungan och visade ett fotografi där hans barn turades om att gunga i den med leenden på läpparna. På bildens syndes att marken var sliten och urgröpt under gungan, ett tecken på att många barn hade haft glädje av den genom åren. Detta minne tog Kristina med sig till sitt arbete med att utveckla och planera det framtida Ulleråker.

15 APRIL

VANDRINGEN, FÖRBEREDELSE

Vi gjorde en förberedande promenad i den delen av Ulleråker där det är tänkt att nya fastigheter ska byggas. Vi började i den norra delen som är en rätt snårig dunge med tallar och undervegetation. Det finns en bullervall där som förmodligen blivit till då cykel och gångbanan anlades längst Kungsängsleden inne i snårskogen. Inga stigar fanns där inne. Markerna runtomkring hade spår av forna användningsområden i form av vallar, plan, diken med mera. Sedan gick vi sydväst längs med cykelleden och hittade stigar som verkar ha blivit upptrampade av rådjur. De uppstod och ebbade ut i snåren. Ända ner till förskolan var skogen ganska otillgänglig. Träden såg ut att bli större och äldre ju längre söderut i dungen man kom. Det fanns några större genomfartsstigar från Ulleråker till cykelleden.

The theme became clear as they were in the present with the painting. Everyone immersed themselves in the "doing," to paint and be present in a process. The conversation as we ate soup also concerned the present; what things were looking like at the time, that one could already see that construction would be taking place and how the construction of the sewer system was affecting access to the area. Even though there is no longer a psychiatric institution here many of the participants still retained the memory of it. A certain mood lingers, restless souls, history has a powerful presence.

Most participants mentioned the area east of Ulleråkersvägen/ Lägerhyddsvägen. Not many talked of the wooded area west of those streets. That is where the main part of the new construction is planned.

One participant, who painted a swing, spoke of the apple orchard where he remembered swinging in one of the apple trees, another participant remembered that too. The participant had a photo in which his children took turns swinging with smiles on their faces. In the photo, the ground was worn and hollowed out under the swing, a sign that many children had had fun here over the years. Kristina brought this memory into her work in developing and planning future Ulleråker.

APRIL 15, 2019

THE WALK, PREPARATION

We did a preparatory walk in the part of Ulleråker where new homes are planned. We began in the northern part that is a pretty brambly wooded area with pines and a lot of underbrush. There is a sound barrier that was probably built when the bicycle and pedestrian path was created along the Kungsängs trail in the wooded area. There are no paths in the woods. The surrounding grounds show traces of past uses such as mounds, planes, ditches and more. Then we walked southwest along the bike path and found tracks that appeared to be trampled by deer. They emerged and petered out among the bushes. All the way down to the preschool the woods are fairly inaccessible. The trees look larger and older the further south we go. There are a couple of desire paths from Ulleråker to the bike path.

Foto: Dokumentation från workshopen med temat Ulleråkers dåtid, materialet var lera

Photo: Documentation from the workshop with the theme of Ulleråkers past, material was clay

Foto: Dokumentation från workshopen med temat Ulleråkers nutid, naturmaterial från området togs in till ateljén och användes i måleriet

Photo: Documentation from the workshop with the theme of Ulleråkers present, material from the area was taken to the studio and used for painting

Katarina och jag promenerade också på utsidan av anstaltsmuren och gick sedan tillbaka in i skogskilen. Vi undersökte området där arbete pågår med att lägga vatten och avloppssystem vid Daghammarsköldskorsningen. Söder om förskolan och bakom kyrkogården förvandlades känslan i skogen. Den blev hög, mer tillgänglig och lätt att gå i.

I mitten av den smala skogskorridoren slingrade sig en stig, med fornlämningar och spår av stad från olika epoker i den omgivande skogen. Vi gick ner till det planerade torget nära gamla rättspsykiatriska anstalten. Därefter gick vi så långt söderut vi kunde i Ulleråker. Vi stegade och mätte de hus och kvarter som finns utmärkta på planritningarna för att få en känsla av hur allt är tänkt att bli i framtiden. Denna förberedande exkursion var till vår fördel när vi gick runt med gruppen och pratade om områdets framtid.

13 MAJ

WORKSHOP Berättande - Nutid

Vi träffades i ateljén och pratade kort om upplägget av idéen om berättande och att besöka dessa platser. Vi tittade på de kartor vi har fått och bestämde tillsammans hur vi skulle gå.

Avsked	Parkbänkarna
Vattentornet	Eken
Skogsdungen	Korsnäbben

Först gick vi till Tallstråket och flera av oss tyckte den såg lite märklig ut med trädens två avgränsade höjder. Vi gick rakt upp till skogen bakom muren och lyssnade på de olika ljuden som finns där. Ju längre vi lyssnade desto fler ljud och buller hörde vi. All trafik och fågelkvitter skapade en tjock ljudmassa som växte ju mer vi lyssnade.

Katarina and I also walked along the outside of the wall that surrounds the psychiatric institution and then walked back into the wooded area. We explored the area where water and sewers are being built by the Dag Hammarsköld crossing. South of the preschool and behind the cemetery the woods have a different quality. The trees are higher, the woods are more accessible and easier to walk in.

There is a path that winds its way through the middle of the narrow forest corridor. There are archeological remains and traces of different urban epochs. We walked down to the planned square close to the old psychiatric correctional facility. After that we walked as far south as we could in Ulleråker. We used our steps to measure the buildings and blocks that are marked on the plans to get a sense of what it will all look like in the future. This preparatory excursion was to our advantage when we walked around later with the group and talked about the future of the area. square close to the old psychiatric correctional facility. After that we walked as far south as we could in Ulleråker. We used our steps to measure the buildings and blocks that are marked on the plans to get a sense of what it will all look like in the future. This preparatory excursion was to our advantage when we walked around later with the group and talked about the future of the area.

MAY 13, 2019

WORKSHOP Narrative - Present

We met in the studio and talked briefly about the set-up, about the idea of narration and visiting these places. We looked at the maps Putte gave us and decided together what way to walk.

Farewell	Park benches
Water tower	Oak
Wooded area	Crossbill

First we walked to Tallstråket and many of us thought it looked a bit strange with the two delimited heights of the trees there. We walked straight up to the woods behind the wall and listened to the sounds there. The longer we listened, the more sounds and noises we heard. The traffic and birdsong created a dense sound wall that grew the more one listened.

Kartbild över rundvandringen i området
Map over the site visits

1. Istvan Vargasskulptur Kronkällan
The artist Istvan Vargassculpture Kronkällan
2. Medicinhistoriska museet
Museum of Medical History

Hospitalet
- atlejen
Hospitalet
- the studio

Korsnåbbar
Korsnåbbar

Tallstråket
The Pine area

Kulvertar
Culverts

Skogen
bakom muren
Wooden area

1. Avsked, farväl
Farewell

2. Sittbänkar
Park benches

Eken
The oak

Ickeplats
Disused place

Sedan gick vi tillbaka till psykiatriska området och vi pratade om de olika husen och deras historia. Höghuset som rivits och nu var ett fält med tistlar och annat ogräs väckte minnen. Det var tydligt var ingången, bakgården och akutintaget hade legat. I den stora gropen där de arbetade med vatten- och avloppssystemet kunde vi se delar av den gamla kulverten och deltagaren Erik berättade att systemet är stort. Enligt honom saknar det ritningar. Detta genererade många tankar och fantasier. Under den första workshopen tog han fasta på det genom att göra en skulptur av kulvertar som tar organiska former.

Vi promenerade sedan genom lärkdungen som bevarats och gick sedan upp till det gula vattentornet. Där uppe ska det ha funnits korsnäbbar, vilket intresserade deltagaren Mirjam. Från höjden såg vi ner på ombyggnationen och den plats där den gamla pizzerian hade stått. Flera av oss konstaterade att service är viktigt för Ulleråker nu när det är helt borta men att det gamla huset inte var en butik "för alla" eftersom den hade trappor och inte var tillgänglig för dem som upplever trappor som hinder.

Sedan stannade vi till vid huset där en deltagare ville berätta sin historia och sina tankar om framtiden. Hon ville göra en kort avskedsceremoni vid sitt gamla hem som hon nu hade lämnat efter att ha bott där i tretton år. En röd ros lades vid porten och hon satte punkt för det förgångna för att fokusera på framtiden i en annan stadsdel. Sedan gick vi till Lindparken och blickade över mot Medicinhistoriska museet.

Then we walked back to the area around the psychiatric institution and spoke about the various buildings and their history. The high-rise that has been demolished, on the site of which there is now a field of thistles and other weeds, brought up memories and it was still clear where the entrance, the courtyard, and the emergency intake used to be. In the large pit where they were working on sewers and water systems one could see parts of the old culvert and one of the participants Erik told us that the system is large and according to them there are no construction drawings of it, which triggered fantasies which they utilized during the first workshop by making a sculpture of culverts that take on organic shapes.

After this we strolled through the preserved larch grove and then on to the yellow water tower. There have been crossbills up there before. From up there we looked down on the construction site and the place where the old pizzeria once was. Several of us established that amenities are important to Ulleråker, now that it was completely gone, but that the old building wasn't "for everybody" as it had steps and wasn't accessible to those who can't easily use stairs.

Then we stopped by the building where one participant wanted to share their history and thoughts on the future. They wanted to do a short farewell ceremony by the house where they lived for thirteen years, but had recently left. By putting a red rose by the entrance they said that they was creating closure in order to focus on the future in a new neighborhood. Then we walked over to Lindparken and looked over at the Museum of Medical History.

I mitten av parken står en skulptur gjord av Uppsalakonstnären Istvan Varga. Vi samtalade om vad den föreställde och om de omkringliggande stenblocken som hör till gestaltningen. En deltagare berättade kort om de hus som står runtomkring. Sedan gick vi till eken som har en sittbänk byggd runtomkring sig. Den platsen är tänkt för det framtida torget. När vi i gruppen beklagade oss om ekens framtid berättade en deltagare att enligt de nyare stadsplanerna ska torget spegelvändas så att eken får bevaras. Träden får alltså vara del av framtiden, precis som de många träd som fälls i området kommer återanvändas i ombyggnationerna. Det tyckte alla i gruppen var positivt.

Vi gick över det tomma fältet med tistlar till en avsides plats med stenplattor, sittbänkar och lyktstolpar som stod kvar fastän de alla var avstängda. Alla i gruppen fascinerades av dessa platser och den mystiska och fantasieggande stämning som fanns där. Som någon slags dystopisk plats som kanske kunde bli en fredad zon för ungdomar och dem som vill vara ute i periferin av det offentliga rummet. Deltagarna pratade om att man skulle behöva liknande platser i det nya Ulleråker. Alla i gruppen enades om att det finns något viktigt i att dessa tillhåll finns, men att det är svårt att planera in dem då de blir bäst om de uppstår av sig själva.

Det är lätt hänt att undangömda platser känns otrygga och skapar oreda istället för att vara en plats för avslappning och trevnad. Det är en svår balansgång, tyckte gruppen. Sedan gick vi tillbaka mot ateljén längst Ulleråkersvägen och stannade till vid grinden vid Stormen och tittade in. Vi pratade om var den gamla kolrälsen gick och hur den framtida spårvagnsrälsen är tänkt att gå. I ateljén åt vi middag tillsammans och tittade på de historiska kartorna. Vi gick en vandring i hospitalets källargångar och gick in i de rum som var olåsta. En av deltagarna berättade om när hon följde med sin mamma till hospitalet och var omklädningsrummet låg.

Vi samtalade också om parken framför hospitalet. Alla träd är planterade kring år 1909 och vi samtalade om hur annorlunda det ser ut här nu i jämförelse med de gamla fotografier vi sett.

There is a sculpture in the middle of the park by Uppsala artist Istvan Varga. We talked about what it represents and if the boulders that were scattered around it were supposed to be part of the work. One participant explained briefly about the buildings around it. Then we went over to the oak tree that has a bench built around it. The site is intended for a future square. When some of us in the group complained about the future of the oak, one participant told us that according to the newer construction plans the square is going to be inverted so that the oak can be preserved. And it has been previously mentioned that many of the trees that are to be cut down in the area will be used in the new construction. So the trees will also be part of the future. Everyone in the group liked this idea.

We crossed the empty field of thistles to a forgotten place with stone tiles, benches and streetlights, that had been turned off although the fixtures remain. Everyone in the group was fascinated by these kinds of places that have a mysterious and evocative mood. A sort of dystopian site that might be a refuge for young people and those who want to dwell on the periphery of public space. The group spoke of the need for spaces like this in the new Ulleråker and everyone in the group agreed that it is important to make space for these types of places, but that it is hard to plan them and that they are at their best when they emerge spontaneously.

Secluded places can easily feel unsafe and create a sense of disorder, rather than becoming a space for relaxation and enjoyment. A difficult balance. Then we walked back along Ulleråkersvägen toward the studio, stopping by the gates to Stormen and looking inside. We spoke about where the old coal tracks ran and where the future streetcar tracks are planned. Back at the studio we ate dinner together and looked more at the historic maps. We walked through the basement hallways of the Hospital, looked into the rooms that were unlocked and Lina told us how she used to accompany her mother who had her locker room down there when she worked at the Hospital.

We also spoke about the park in front of the Hospital, how all the trees were planted around 1909 and thus were now more than a century old, and how differently things looked here now compared to the old photos we had looked at.

Röster från en workshop

Antecknat av Lisa Carlson, Am Public

En person börjar berätta; hen har gjort två olika former i lera, den första formen symboliserar en galning och den andra en tvångströja. Hen har själv varit inlagd på Ulleråker och blev förflyttad när sjukhuset skulle stängas ner. Hen berättar om hur det var, att hen trivdes ganska bra på Ulleråker och att det var svårt att bli förflyttad. Det låter inte som att hen tyckte att flytten planerades väl. Hens lerskapelser skildrar främst andras syn på Ulleråkers patienter och hur den många gånger negativa bilden av psykisk ohälsa påverkar självbilden.

En annan person har bott i Ulleråker länge och hen har under kvällen gjort två figurer, en sittande och en stående. Hen säger att den ena anses frisk och den andra inte. Vi får gissa vilken som är vilken och säger att hen inte själv vet. Skapandet i lera öppnar snabbt upp för samtal, inte bara om platsen utan också om vad mental hälsa är och vilka föreställningar vi har om det. Vad som är synligt och inte är det.

Näst på tur är en person som arbetade som kurator på hospitalet under 70-talet. Hen har skapat små figurer som ser nästan mänskliga ut. Hen berättar om de olika personer hen mötte under tiden hen bodde på platsen, att hen som anställd fick bo på sjukhuset och leva nära patienterna. Hen valde ordet "sparris" för att symbolisera Ulleråker. När det var säsong cyklade hen och köpte sparris som var odlad på området. Hennes minnen av platsen är positiva och hen uttrycker saknad. Hen är mycket nyfiken på de tilltänkta nybyggen som ska göras och känner en oro för rivningar.

Voices from a Workshop

Notes by Lisa Carlson, AM Public

A young man begins to explain: he has made two different shapes out of clay, the first symbolizes a madman and the other a straight jacket. The person himself has been an in-patient at Ulleråker and was transferred when the hospital was closed down. The person shares what it was like, that it felt pretty content at Ulleråker and that the transfer was difficult. It does not sound like the transfer was well planned. The clay creations mainly depict other's views of Ulleråker's patients and how the often negative idea of mental health problems affect self image.

Another person has lived in Ulleråker for a long time and has made two figures this evening, one sitting and one standing. The person says that one is considered healthy and the other not. We are asked guess which is witch and its hard to really know. The clay creations quickly lead to conversations, not just about the place, but also about what mental health is and our notions about it. What is visible and what is not.

Next in turn is a person who worked as a counselor at the hospital in the 1970s. The person has created small figures that look almost human. The person tells us about the differens people that met here, as staff could live at the hospital, slose to the patients. The person chose the word "asparagus" to represent Ulleråker. When it was in season the person could ride a bike to buy asparagus grown in the hospital gardens. The persons memorys of the place are posetive and the person expresses missing it. The person is very curious about the planned new construction and expresses some worries about demolition.

En annan person, som bor i området och är aktiv i bostadsrättsföreningen berättar att hen känner platsen väl och har varit på rundvandringar i området och på hospitalet. I lera har mannen skapat Ulleråkers kulvertar. Hen berättar att det bland annat har spelats in scener till en tv-serie i kulvertarna, om en zombieapokalyps, där Lill-Babs bland annat medverkade. Förutom den mer traditionella versionen av kulvertarna har personen även skapat en mer tillskruvad, surrealistisk version av dem. Kulvertarna symboliserar både rädsla och vilshenhet.

En annan deltagare hade valt ordet ”kyrkogård” för att beskriva Ulleråker och var en av få i gruppen som direkt visste vad hen ville skapa under kvällen. I tunt kavlad lera har hen gjort sidor till en bok, som hen sedan avslutar med ett tjockare omslag. Boken säger hen ska stå som en historia om Ulleråker, om personernas liv och öden på platsen. En slags avhandling.

Under workshopens tre timmar har skapandeprocessen öppnat upp för närhet, personliga samtal om både det som är svårt och det som känns värdefullt. Vad som blir tydligt är att Ulleråker är en speciell plats, med en särskild historia och naturmiljö. Hospitalet sätter fortfarande en stor prägel på platsen, även många år efter att verksamheten flyttat ut.

Another person, a man who lives in the area and is active in the homeowners association tells us about the knowledge from living and being familiar with the area. The person has fashioned Ulleråker's underground culverts out of clay. The person tells us that among other things a TV show has been recorded in the culverts, about a zombie apocalypse in which Lill-Babs, among others, participated. Besides the more realistic version of the culverts, the person has also created a stranger, more surreal version. The culverts symbolize fear and a sense of being lost.

A participant chose the word "cemetery" to describe Ulleråker and was one of few in the group who knew immediately what they wanted to create during the evening. Out of thinly rolled-out clay pages was made for a book which then binds with a thicker cover. The book is a history of Ulleråker, of the people's lives and fates in the area. A sort of dissertation.

During the three hours of the workshop the creative process has made space for intimacy, personal conversations both about what is hard and what feels valuable. What becomes clear is that Ulleråker is a special place, with a distinct natural environment and history. The hospital continues to shape the area, even years after being disused.

Under Ulleråker

Beneath Ulleråker

Under det första workshoptillfället som handlade om dåtiden ville en av deltagarna Erik Mats gestalta de underjordiska kulvertarna på något sätt. Resultatet blev en film som i en berättelse genom teckning, röst och musik undersöker platsen Ulleåker ur ett annat perspektiv. Medverkande var Erik Mats, Katarina Sundkvist Zohari och Helena Laukkanen. Röst och musik i filmproduktionen är av Erik Mats. Här nedan presenteras några utsnitt från filmen i bilddokumentation samt en transkribering av berättelsen och samtalet mellan Helena Laukkanen och Erik Mats där han beskriver sitt verk.

At the first workshop event, which dealt with the past, one of the participants, Erik Mats, wanted to portray the subterranean culverts in some way. The result was a film, which using drawings, voice and music investigates Ulleråker from a different perspective. Participants were Erik Mats, Katarina Sundkvist Zohari and Helena Laukkanen. Voice and music in the film are by Erik Mats. Below we present a few stills from the film, as well as a transcript of the narration and conversation between Helena Laukkanen and Erik Mats in which he describes his work.

Transkription från filmen

Transcription of the film

ERIK MATS:

Den mest kända Ulleråkerkulverten är byggd runt 60-talet, före det fanns en kulvert byggd ca 1900 som stod för elektricitet och annat mellan husen i södra Ulleråker som kallas Asylen. Idag är många av dem rivna, andra är bostadshus. De har tidigare varit förbundna med underjordiska gångar men nu finns bara någon enstaka meter kvar av de gångarna, de mesta är rivet. Innan det byggdes så använde man en liten järnväg runtom området där vagnarna drogs av hästar.

Det är ju allt möjligt som ska transporteras på ett sjukhusområde men innan elektriciteten fanns här så tror jag det var kol och de stora grejerna då kom det båtar med kol längs Fyrisån och det var till och med en liten hamn som man kan se nåt spår av idag. Det gick en linbana upp till Ulleråker från Fyrisån där man transporterade kol och sen gick det en järnväg där hästar kunde dra kol och andra saker fram och tillbaka. Det finns väldigt få spår kvar idag av den järnvägen.

ERIK MATS:

The most well known of the Ulleråker culverts was built in the 1960s, before that there was a culvert built around 1900 that housed electricity and other things connecting the group of buildings in south Ulleråker called Asylen. Today many of them have been demolished, some are apartment buildings. They have previously been linked by subterranean passage ways, but now only a few metres of those passages remain, most have been demolished. Before they were built there was a small railway around the area with horse-drawn cars.

Because a lot of things need to be transported around a hospital campus, before they had electricity I think it was coal and larger items, boats would come down Fyrisån to deliver coal and there was even a small dock there that one can find traces of today. There was a funicular up to Ulleråker from Fyrisån, on which coal was transported and then there were tracks along which horses would transport coal and other things back and forth. Very little remains of those tracks today.

I Vingmuttern eller Hospitalet som det kallades kan man se urgröpnigar i stenplattor efter där järnvägen har gått genom portalerna. Nu är det ju prat om att göra, att göra spårväg genom Ulleråker igen, det har det funnits en gång i tiden längs västra delen av Ulleråker men nu ska det bli mer centralt. Man kan tänka sig att en del av den järnvägen kommer att gå på samma spår som en gång användes till koltransporter.

Musik

By Vingmuttern, or the Hospital as they used to call it, one can see depressions in the stone tiles where the tracks passed through the portals. Now there is talk of drawing streetcar tracks through Ulleråker again, but more centrally. One might imagine that part of that railway might run along the same tracks that were once used to transport coal.”

Music

Foto: Dokumentation från workshopen med tema Ulleråkers dåtid, filmen "Under Ulleråker" av Erik Mats, Helena Laukkanen och Katarina Sundkvist Zohari

Photo: Documentation from the workshop with the theme of Ulleråkers past, the film "Underneath Ulleråker" by Erik Mats, Helena Laukkanen och Katarina Sundkvist Zohari

Transkription från filmen
Transcription of the film

Men det var inte det som var det konstiga utan det konstigaste det var en liten notis i upphandlingsdokumentationen om att kulverten saknar konstruktionsritning, vad betyder då det?

För den som ska utföra rivningen så betyder det ju att dom måste riva den och ta hänsyn till att de inte vet hur mycket tryck kulverten klarar för stora maskiner och så där. Att dom måste undersöka om den behövs följas upp och så där. Men för oss andra med lite fantasi så innebär det ju också att det är ingen som vet vart kulverten tar vägen, vad är det för något som händer i kulverten? Vart, var slutar den? Längs väster åt kyrkogården till? Är det där det händer något? Bortanför rättspsykiatrin norrut, vad finns det där i kulverten? Men för dom som skulle riva så var det såklart bara frågan om tryck och belastning och så där.

Paus

But the really strange part was that there was a small note in the procurement documents stating that there are no maps or construction drawings of those culverts, what does that mean?

For the one, in terms of the demolition it means that they must tear it down it and work around the fact that they don't know how much pressure the culvert can take from large machines and the like. That they must investigate if it needs to be shored up and all that. But for us, with a bit of imagination, it also means that nobody knows where the culvert went, what happens in the culvert? Where does it end? All the way to the west, over by the cemetery? Is there something going on there? Beyond the psychiatric correctional facility, to the north, what's in the culvert over there? But because they were doing demolition it was of course mainly a question of pressure and loads and all that.

Pause

Transkription från filmen

Transcription of the film

Vid det första workshoptillfället som vi hade här med "Hålla KUR med HAKA" skulle vi arbeta i lera och jag ville gestalta kulverten på något sätt, särskilt i beaktande att delar av den inte riktigt är kartlagda som jag tänker mig, att de saknar konstruktionsritning, så jag utgick ifrån en väldigt schematisk och fyrkantig bild av hur jag vet att kulverten ser ut längre söder ut. Men när man kom lite längre norrut och väster ut mot kyrkogården så lät jag den bli lite mer levande lite mer organisk. Den höll sig inte längre i ett plan utan den sträckte sig uppåt, bortåt och för mig handlade det där om mötet mellan det formella strikta tekniska och nåt lite mer organiskt och naturligt som söker näring, rötter som sträcker sig efter vatten eller tentakler som sträcker sig.

At the first workshop, which we had here with "Hålla KUR med HAKA" the assignment was to work with clay and I wanted to create some type of representation of the culverts, especially considering that parts of them aren't properly mapped as I imagine it, that there are no construction drawings of them, so I based my work on a very schematic, angular idea of what I know the culvert looks like further south. But when you get a bit further north and west, toward the cemetery I let it be more organic. It was no longer contained to one plane, it stretched upward and away and for me this was about that encounter between the formal, strictly technical and something more organic and natural that searches for nutrients, roots reaching for water, or tentacles reaching out.

Foto: Dokumentation från workshopen med tema Ulleråkers dåtid, filmen "Under Ulleråker" av Erik Mats, Helena Laukkanen och Katarina Sundkvist Zohari

Photo: Documentation from the workshop with the theme of Ulleråkers past, the film "Underneath Ulleråker" by Erik Mats, Helena Laukkanen och Katarina Sundkvist Zohari

Transkription från filmen

Transcription of the film

HELENA LAUKKANEN:

Är verket personligt för dig?

ERIK MATS

”Jag upplever att det här verket det, det är personligt för mig på så sätt att det är ämnen som jag jättegärna utforskar. Dels det här gränssnittet mellan det som man kan se, observera och det transcendentala eller frågan om det finns någonting bortanför det som kan ses, så på så sätt så reflekterar verket en del av mina tankar men det representerar också en lekfullhet bara kring det här gränssnittet att i traditioner av skräcklitteratur som jag uppskattar kunna tala om det som finns på gränsen mot det okända och utmana vad man verkligen kan säga och skriva om det genom att bara vrida lite lite grann på verkligheten. Det finns ju inga tentakler i kulverten, kulverten är ingen tentakel eller en rot som sträcker sig bort mot kyrkogården men det är spännande att tänka sig om det vore fallet, hur skulle det vara då.

HELENA LAUKKANEN:

Is this work personal for you?

ERIK MATS:

I feel that this work is; it is personal to me in the sense that these are subjects that I love to explore. Partly this is the intersection between what one can see, observe, and the transcendental, or the question if there is something beyond what we can see, so in this sense the work reflects some of my thoughts. It also represents a playfulness around that intersection, in traditions of horror literature, which I enjoy, once can talk of that which is on the border of the unknown and the challenge of what one can say or write about, simply by twisting reality slightly. Of course there are no tentacles in the culverts, the culvert is not a tentacle, or a root reaching toward the cemetery, but it is fun to speculate about what things would be like if that were the case.

Intervju med HAKA

Interview with HAKA

På vilket sätt har ert konstnärskap bidragit till att workshoparbetet utformades som det gjorde?

De material som vi själva som konstnärer arbetar med har vi tagit med oss in i projektet, leran och tuschet, intresset för området. De teman vi använde är en kombination av det vi själva är intresserade av och av Ulleråkers konstprogram och de diskussioner som utformade avtalet. Dåtid, nutid, framtid. Droppa forsa stänk.

In what ways has your work as artists contributed to the workshops taking the form they did?

We brought the materials that we use as artists into this project, clay, ink, our interest in the area. The themes we used are a combination of our own interests and of Ulleråkers art programs and the conversations that shaped the deal. Past, present, future. Drip, gush, splash.

Kan ni se att det har gjort skillnad att det är ni som konstnärer som har haft uppdraget eller om det varit en konstpedagog eller annan yrkesgrupp?

Vi tror att det är en upplevelse och inspirerande för deltagarna att komma till en konstnärssateljé. Att det var frågor som vi själva också ville undersöka och var intresserade av i vårt eget konstnärskap har påverkat. Att det finns en ömsesidig nyfikenhet. Vi som konstnärer har inte utgått från ett lärande utan skapat ett forum för fritt skapande utan pedagogiska ansatser, det har funnits en större flexibilitet i samtalen och deltagarnas skapande. Vi har uppmuntrat deras kreativitet. Många av de som sökt sig till workshopen har haft ett konstnärligt intresse innan de kom till oss.

Can you see that it's made a difference that you, as artists, were given this assignment, versus if it had been done by an art teacher, or someone of another profession?

We think it is an experience and an inspiration for the participants to be in an artist's studio. The fact that these were questions that we ourselves wanted to investigate and were interested in in our own artistic work also influenced things. That there is a mutual curiosity. As artists we didn't assume a teaching stance, rather we created a forum for free creative work without any pedagogical undertones; there has been more flexibility in the conversations and the participants' creative work. We have encouraged their creativity. Many of the people who sought out the workshop had an interest in art before they came to us.

Konstens sätt och konstnärens arbete utgår ofta från att utforska ett område villkorslöst, utan att veta vad man hittar eller vad slutprodukten kan bli. Små och till synes oviktiga saker kan få ta tid genom konsten och även ta en viktig position i andra sammanhang. Det kan också bidra till att genom konst kunna verbalisera tankar som annars bara blir vaga och outtalade. Genom konst kan känslor bli mer konkreta och genomarbetade.

The way of art and the work of the artist is often about exploring an area unconditionally, without knowing what you find, or what the final product will be. Small and seemingly insignificant things can be allowed to take time through art and even hold an important position in other contexts. It can also contribute to being able to verbalize thoughts through art that would otherwise remain vague and unspoken. Through art feelings can become more concrete and processed.

Varför är det viktigt att konstnärer och konst kommer in tidigt i stadsutvecklingen?

Konstnärer kan ha en annan blick, det ligger i yrkets natur att kunna se på saker från en annan vinkel. Om konsten finns med i ett tidigt skede så kan den lättare integreras i byggprocessen och i mindre grad "bara" bli en utsmyckning. Ulleråker är tänkt att ha en kulturell prägel då är det bra att fler röster än ingenjörer, byggherrar och stadsplanerare kan komma till tals. Det är också generellt billigare att låta konstnärer planera in gestaltningar i miljön vid skissbordet. Det är dyrt att riva upp befintliga ytor för att dra el, vatten, markarbeten eller vad det måtte vara. Det kan också vara klokt att ta in konstnärer som konsulter inför stadsplaneringar, som ett stöd till de som får skissuppdrag eller de som planerar kulturella verksamheter i ett område. Utbytet av erfarenheter och kunskap väger tungt då gestaltungsarbeten lätt drar ut på tiden om de inte utförs med eftertänksamhet redan från början.

Why is it important to involve artists and art in city planning?

Artists can provide a different gaze, it is in the nature of the work to look at things from a different angle. If art is involved at an early stage it can also be more easily integrated into the construction process and to a lesser extent be reduced to "just" decoration. The intention is for Ulleråker to have a cultural atmosphere, so it is good that voices other than engineers, construction companies and city planners can be heard. It is also generally cheaper to let artists plan works into the environment at the drawing table. It is expensive to tear up existing surfaces to install electricity, water, groundworks, or whatever the case may be. It can also be a good idea to involve artists as consultants for city planning, as support for those who are given drawing assignments, or those who plan cultural activities in an area. The exchange of experiences and knowledge carries weight as planning processes often drag on if not done thoughtfully from the start.

Varför valde ni att arbeta med workshop på det sätt ni gjorde? Vad var utgångspunkten i valet av teman, metod, deltagare?

Från början hade vi tänkt en bredare målgrupp. Vi tänkte oss att en bred allmänhet (vuxna) inklusive yrkesverksamma med spetskompetens inom olika fält kunde samlas kring de teman vi skapade. När det sen smalnades av vid avtalsarbetet till endast deltagare med anknytning till Ulleråker förändrades idén i grunden. Samtalen fördjupades mer konkret till *platsen* Ulleråker, deltagarnas minnen, känsla för området och sina framtidstankar. Vi tyckte att det var viktigt att konst och skapandet fanns med som en förutsättning i vårt uppdrag. För att vi är bra på konst och skapande, uttrycka våra idéer och tankar genom konst. Konst är ett spännande sätt att kommunicera på och har fördelen att det uttrycker mer än orden självt kan förmedla och omfattar begrepp och handlingar på ett intuitivt sätt som kan vara svår att uttrycka på annat sätt.

How come you chose to do a workshop in the way that you did? What was the point of departure in terms of themes, method, participants?

Initially we had imagined a broader target group. We imagined that a broader public (adults) including professionals with expert knowledge in various fields might gather around the themes we created. When that was narrowed down, during the contract work to only include participants with a connection to Ulleråker, the idea changed fundamentally. The conversations were deepened more concretely to Ulleråker the place, participant's memories, their sense of the area and their thoughts on the future. We thought it important that art and creative work was there as a precondition in our assignment. Because we are good at art and creative work, expressing our ideas and thoughts through art. Art is an exciting way to communicate and has the upside that it expresses more than the words themselves can convey and includes concepts and actions in an intuitive way that can be difficult to get across otherwise.

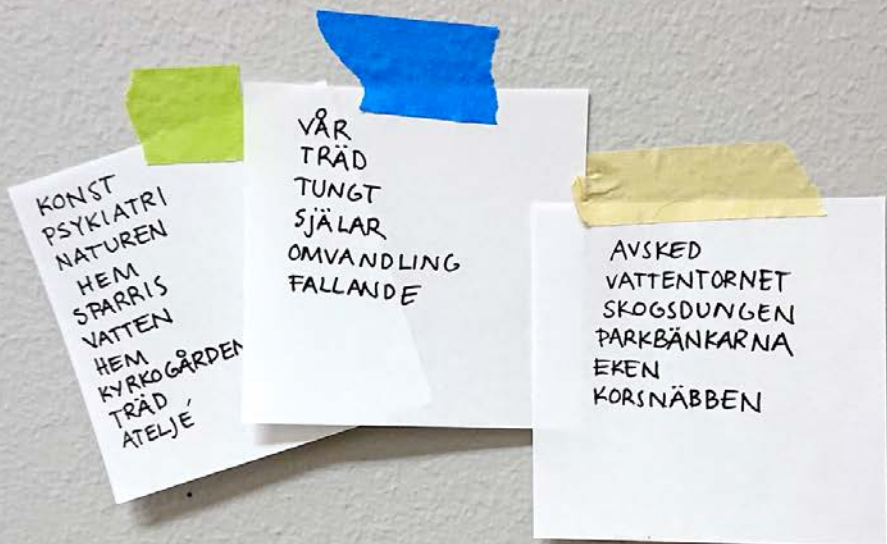

Foto: Dokumentation från workshopen med de associationer som samlades utifrån Ulleråker dåtid, nutid och framtid

Photo: Documentation from the workshops with the associations that was collected from Ulleråkers past, present, and future

För att på ett lättare sätt hitta ingångar i det förvalda temat dåtid, nutid och framtid, bad vi inledningsvis att alla deltagare fick säga ett associativt ord vid knutna till det aktuella temat för workshopen. Deltagarna fick var och en under workshopen berätta om sitt ord. Genom att deltagarna arbetade med sina verk medan de berättade om sina associationsord blev det mer avslappnat då inte alla satt och tittade på den som pratade. Det var en lyckad *ice breaker*.

In order to more easily find points of entry to the predetermined themes of past, present and future, we initially asked all participants to share an associative word tied to the theme of the workshop in question. The participants each got to talk about their word during the workshop. As participants worked on their art while they told us about their associative words the atmosphere became more relaxed as everyone wasn't staring at the person talking. It was a successful *icebreaker*.

Hur ser ni på utkomsten av workshoparbetet? Vad utspelade sig. Vad kom ut av det och vad var deltagarnas reaktioner? Hur har uppdraget påverkat ert övriga konstnärliga arbete?

Samtalen har funnits med i vårt eget arbete, den stora vikten deltagarna satte till naturen. Hur viktiga träden är i området. Ulleråkers historia. Detta har också återspeglat sig i vårt eget arbete under året med vår gemensamma utställning Naturstycken på Enköpings konsthall, hösten 2019. Vi har levt med de här projektet och tankar kring det under ett år.

How do you view the outcome of the workshops? What took place. What came of it and what were the participants' reactions? How has the assignment influenced the rest of your artistic work?

The conversations have been part of our own work, the large importance participants attached to nature. How vital the trees are to the area. The history of Ulleråker. This has also been mirrored in our own work during the year with our joint exhibition Naturstycken [pieces of nature] at Enköpings konsthall, in the fall of 2019. We have lived with this project and thoughts on it for a year.

Det har varit spännande och givande att läsa in sig på området historia, höra deltagarnas berättelser och de kunskaper som de har om området. Ulleråker är för många en väldigt speciell plats som det finns många känslor kring, både personliga men också vad man kan föreställa sig ha hänt i området. Vi tror att deltagarna har tyckt att det varit spännande att dela med sig av de historier och tankar som de har. Deltagarna ha också varit mycket positiva till skapandet och dialogen. Det var bara två deltagare som var med på alla tre tillfällena och de har också uttryckt mest positiva kommentarer om att de har varit med och hur det har varit.

Vid ett tidigt möte under våren med Asylens föreningsmedlemmar fanns det däremot tydligare misstänksamhet gentemot oss och AM publics och kommunen. Det vill säga alla oss utifrån, vi som inte har anknytning till Ulleråker. De ville inte bli medel för utomstående undersökningar och frågade oss vad vi ville ha från dem. De såg projektet mer som dränerande än givande. Vi hade ett trevligt och givande möte med dem med samtal om Ulleråkers historia och vi nöjde oss med det mötet.

It has been exciting and rewarding to read up on the area's history, partake in the participants' stories and the knowledge that they have about the area. Ulleråker is a very special place to a lot of people and it generates a lot of personal emotion, but also what one imagines may have happened in the area. We believe that the participants have felt that it was exciting to share their stories and thoughts. Participants have also been very positive in terms of the creative work and dialogues. Only two participants were present at all three of the workshops and they are also the ones who had the most positive comments in terms of what their experience was.

At a previous meeting this spring with members of the Asylen organization there was a more pronounced suspicion of us, AM Public and the municipality. That is to say, of all of us outsiders, who do not have a connection to Ulleråker. They did not want to become a means for outsiders to investigate and asked us what we wanted from them. They saw the project as more draining than rewarding. We had a nice and productive meeting with them with conversations about Ulleråker's history and we were satisfied with that meeting.

På vilket sätt ser/hoppas ni att materialet/resultatet kan användas, integreras eller inspirera både deltagarna, Uppsala kommun, Platsen Ulleråker, stadsutvecklingsprojektet och er själva?

Bilder, texten och filmen kommer att kunna visas på nätet. Vi har publicerat dem på HAKAs hemsida. Kanske skulle materialet kunna finnas i eventuella visningsrum som brukar finnas i nya områden. Man kan också ha en utställning på stadsbiblioteket eller på Off-konsten.

In what way do you anticipate or hope that the material/ results can be used, integrated or inspire participants, Uppsala municipality, the Ulleråker area, the urban planning project and yourselves?

Images, text, and film will be shown online. We have published them on HAKA's website. Perhaps the material might also be displayed in the types of exhibition rooms that often exist in new areas. One could have an exhibition at the local library or at Off-konsten.

Foton: Dokumentation från workshopen med temat Ulleråkers nutid, material var akvarell och tusch på papper. Deltagarna målade med naturmaterial inhämtade från området

Photos: Documentation from the workshop with the theme of Ulleråkers present, material was watercolour and ink on paper, the participants painted with naturmaterials collected from the area

Foto: Dokumentation från workshopen med tema Ulleråkers framtid och deltagarnas vandring i Ulleråkerområdet. Här ses en ek med en parkbänk runt sig som står i södra delen i området i höjd med Kronparken. Eken kommer att kunna bevaras och bli en del av det framtida torg som planeras för platsen.

Photo: Documentation from the workshop with the theme of Ulleråkers present and the participants walk in the Ulleråker area. Here is an oak with a park bench around it located in the south part of the area beside the park Kronparken. It will be possible to save the oak and make it a part of the future plans for a square that's planned for the location.

Foto: En av deltagarnas arbeten från
workshopen med tema Ulleråkers nutid

Photo: One of the participens works from the
workshop with theme Ulleråkers present

Slutreflektion

Att genomföra en invånardialog genom ett konstnärligt undersökande av en plats kan vara att undersöka ett område utan att veta vad man ska hitta. Möjligheten att med öppet sinne kunna ta del av människors funderingar, skapandeprocesser och erfarenheter och varsamt leda arbetet framåt.

Man kan tänka sig att offentliga möten som anordnas lätt kan handla om parkeringsplatser, serviceinrättningar, dagis och skolor, medan ett konstnärligt projekt blir intimare, att känslor och minnen kommer fram från platsen. Det är något individuellt och personligt men viktigt för dem som bor i ett område.

Final Reflections

Completing a dialogue for residents through artistic investigation of a place without knowing what one will find. The opportunity to, with an open mind, take part of people's thoughts, creative processes and experiences and gently guide the work.

One might imagine that public meetings easily end up being about parking, amenities, daycare and schools, while an art project is more intimate and can bring out emotions and memories having to do with the place. It is something individual and personal, but important to those who live in an area.

Genom konsten kan man också nå andra människors tankar, kanske de som inte kan ta till sig ingenjörssritningar eller offentliga texter. Olika människor ser olika värden i en plats, vissa kan ha känslor kring platser som inte tas med i en stadsplanering. Men det skulle kunna ge en fördjupad identitet och ta vara på andra typer av värden om människors erfarenheter lyfts fram som en komponent i utvecklingen av platsen. Att det kan ge mer genuinitet och hemmakänsla redan från början till de som flyttar in då en omvandling av ett område kan skapa känslor av främlingskap.

En konstnärlig process måste få ta tid, där kan även små saker tas på allvar. Att kunna utveckla tankar som kanske inte får plats i stora processer såsom bygget av ett nytt bostadsområde.

Art can also be a way of accessing other people's thoughts, perhaps for those who cannot absorb engineering blue prints or public documents. Different people see different values in a place, some may have feelings about the site that are not included in an urban planning project. But it could provide a deeper identity and preserve other types of values if people's experiences are highlighted as part of the development of the place. It might provide more authenticity and sense of home from the beginning to those who move in as the transformation of an area can create a sense of alienation.

An artistic process must be allowed to take time, so that even small things can be taken seriously. To be able to develop thoughts that may not be given space in larger processes, such as the building of a new residential area.

En av svårigheterna i ett skapande kan vara att veta när man ska sluta, när är det färdigt, när är det nog. Konstverket/kreationen kan bli överarbetat. Kanske kan man ha den tanken med i en stadsplanering också, när blir det överarbetat – överbelastat? De udda platserna, de icke ordnade, hemliga skrymslen måste också få finnas. Platser där det finns plats för den egna fantasin. Kaos och ordning skapar tillsammans dynamik.

I det här projektet har vi uppfattat att den kan finnas perifera och ”glömda” platser som i en utomstående ögon kan te sig oviktiga, men där människor ändå kan ha gemensamma minnen, generationer kan ha haft den som sin hemliga plats, en dunge, en sten eller en oansenlig bortglömd parkbänk. En hemlig plats som alla vet finns. Obetydlig men ändå viktig.

One of the difficulties in a creative process can be knowing when to stop, when it is done, when it is enough. The work of art/the creation can become overworked. Perhaps one can have that thought in city planning too, when is it overworked, too freighted? The odd places, the non-ordered, the secret hideaways must also be allowed to exist. Places that leave space for the imagination. Together chaos and order spark a dynamic.

Through this project we have gleaned that there can peripheral and “forgotten” places that may look unimportant to an outsider, but where people still can have shared memories, it may have served as a secret place for generations, a wooded area, a rock, or an unremarkable forgotten park bench. A secret place that everybody knows about. Insignificant but still important.

Det vi också slås av i det här projektet är hur öppna deltagarna varit med sina historier och minnen, och det har varit ett privilegium att få lyssna och ta vara på. Naturen och träden har återkommit i diskussionerna, vikten av och känslan i relation till naturen runt omkring i området. Minnet av ett träd. De stora gamla träden som också påminner om tiden, om historien. Hospitalets historia är nästan oundviklig att beröra, tanken på de människor som har befunnit sig där förr, de scener som har utspelats, det ger platsen en särprägel och en tyngd.

**Helena Laukkanen och
Katarina Sundkvist Zohari**
Konstnärgruppen HAKA

Another thing we are struck by in this project is how generous participants have been with their histories and memories, and it has been a privilege to listen and preserve that. The natural environment and the trees have been a recurring theme in the conversations, the importance and feeling of nature in the area. The memory of a tree. The big old trees that also remind us of time, of history. The history of the Hospital is almost impossible to avoid, the thought of the people who once dwelled there, the scenes that have taken place, that gives the place a distinctiveness and a heaviness.

**Helena Laukkanen and
Katarina Sundkvist Zohari**
Art Group HAKA

